

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Πλατεία Τσιριγώτη 7, 49100, Κέρκυρα, Τηλ. 26610 87760/87761, Fax: 26610 87766

Κέρκυρα, 11 Μαΐου 2017

Ενημερωτική επιστολή

Θέμα: Ενημέρωση Περιφέρειας Ιονίων Νήσων αναφορικά με Πρόσκληση ΙΟΝ43 "Παρεμβάσεις αντιμετώπισης και πρόληψης πλημμυρικών φαινομένων, πυρκαγιών και φαινομένων διάβρωσης εδάφους"

Αξιότιμε κ. Περιφερειάρχη,

σε συνέχεια του από 3.5.2017 εγγράφου σας αναφορικά με τις προϋποθέσεις συμμετοχής της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων ως εταίρος στο πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014-2020 και ειδικότερα αναφορικά με την ανταπόκριση και συμμετοχή της ως Επικεφαλής Εταίρος στην υπ' αριθμ. πρωτ. 1205/27.04.2017 Πρόσκληση με κωδικό ΙΟΝ43 με τίτλο "Παρεμβάσεις αντιμετώπισης και πρόληψης πλημμυρικών φαινομένων, πυρκαγιών και φαινομένων διάβρωσης εδάφους", θα θέλαμε εκ μέρους της κοινοπραξίας φορέων του προγράμματος «ΛΑΕΡΤΗΣ» - ΚΑΙΝΟΤΟΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ να σας παρέχουμε μια σειρά από διευκρινιστικά στοιχεία και πληροφορίες, ως ακολούθως.

Με εκτίμηση

Κωνσταντίνος Οικονόμο
Αναπληρωτής Καθηγητής
Πρόεδρος του Τμήματος Πληροφορικής

I. Αναλυτική περιγραφή του έργου και των δράσεων του

Το προτεινόμενο πρόγραμμα «ΛΑΕΡΤΗΣ» - *ΚΑΙΝΟΤΟΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ* περιλαμβάνει την εκτίμηση και αξιολόγηση φυσικών κινδύνων σε επίπεδο περιφέρειας μέσα από την ανάλυση μιας σειράς δεδομένων με σύγχρονες καινοτόμες μεθοδολογίες συμπεριλαμβανομένου γεωπεριβαλλοντικών, γεωλογικών, εδαφολογικών, υδρομετεωρολογικών παραμέτρων, δορυφορικών εικόνων μοντελοποίηση του κλιματικού σήματος και ανάλυση των χαρακτηριστικών των καταιγίδων. Με βάση την ανάλυση των ανωτέρω παραμέτρων η προτεινόμενη πράξη θα εκπονήσει εκτίμηση του κινδύνου πυρκαγιών του κινδύνου πλημμυρών, του κινδύνου διάβρωσης στη χέρσο και στις ακτές, του κινδύνου από ακραία καιρικά φαινόμενα και την κλιματική αλλαγή και του κινδύνου κατολισθήσεων στη χέρσο και στις ακτές και τον κίνδυνο καταπτώσεων. Ακολούθως, η πράξη θα αναλύσει την τρωτότητα για όλους τους ανωτέρω κινδύνους αναπτύσσοντας λεπτομερείς χάρτες με διαβάθμιση κινδύνου και επικινδυνότητας για όλη την περιοχή μελέτης με ιεράρχηση ανάλογα με το βαθμό κινδύνου/επικινδυνότητας. Παράλληλα, θα αναλύσει τον κίνδυνο καταπτώσεων και θα μελετήσει δράσεις ανάδειξης σπηλαίων.

Με βάση την ανωτέρω αξιολόγηση στο πλαίσιο του προγράμματος θα αναπτυχθεί ένα καινοτόμο σύστημα για την αξιολόγηση των κινδύνων αλλά και την υποστήριξη στον καθορισμό των διεπαφών ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ εμπλεκόμενων φορέων και τη διευκόλυνση του συντονισμού τους, την επεξεργασία δεδομένων σε πραγματικό χρόνο, την τυποποίηση διαδικασιών αξιολόγησης πληροφοριών, λήψης αποφάσεων, παρακολούθησης ενεργειών και καταγραφής, την αυτοματοποίηση Δημιουργίας Αρχείου και Εκθέσεων Συμβάντων, την ανάπτυξη εφαρμογής πληροφόρησης ενδιαφερομένων και την ανάπτυξη επιχειρησιακών σχεδίων σε ένα ολοκληρωμένο ψηφιακό περιβάλλον και περιβάλλον GIS. Ακολούθως, βασιζόμενο στην αρχική ανάλυση και στην εφαρμογή του συστήματος το πρόγραμμα θα εκπονήσει λεπτομερείς προτάσεις έξυπνων παρεμβάσεων αντιπλημμυρικών / αντιδιαβρωτικών / αντικατολισθητικών / αντιπυρικών, με γνώμονα το κόστος και το όφελος της περιοχής, όπως οριοθετήσεις υδατορεμάτων, ειδικές σημάνσεις σε επικίνδυνες περιοχές, και στοχευμένες παρεμβάσεις μείωσης του κινδύνου ή της επικινδυνότητας. Ταυτόχρονα, θα αναπτυχθεί πιλοτικά ένα σύστημα διαχείρισης εκτάκτων αναγκών, βασισμένο σε τεχνολογίες ασύρματων δικτύων αισθητήρων που θα εφαρμοστεί σε μικρές περιοχές αυξημένου κινδύνου (π.χ. με μεγάλη πιθανότητα εκδήλωσης πυρκαγιάς) και θα πληροφορεί τους χρήστες για περιπτώσεις όπου παρατηρούνται μετρήσεις εκτός ορίων (π.χ. θερμοκρασία).

Παράλληλα, μέρος του προγράμματος θα αποτελέσει η οργάνωση επιχειρησιακών σχεδίων και η πιλοτική Εφαρμογή Συνδυασμένων Ασκήσεων Ετοιμότητας, οι οποίες απευθύνονται σε όλους τους θεσμικά εμπλεκόμενους σε τοπικό επίπεδο και στοχεύουν στην εξοικείωση αρμοδίων σε διαδικασίες και δράσεις ορθολογικού

τρόπου διαχείρισης των κινδύνων πλημμύρας, πυρκαγιάς, κατολισθήσεων και διάβρωσης.

Το πρόγραμμα προβλέπει δράσεις Ενημέρωσης – Εκπαίδευσης και Ευαισθητοποίησης οι οποίες θα αποτελέσουν ένα από τα κυριότερα εργαλεία για την εμπέδωση του κινδύνου αλλά και των αποτελεσμάτων της πράξης και της κεφαλαιοποίησης των αποτελεσμάτων του σε μακροχρόνια βάση. Ειδικότερα περιλαμβάνεται δημιουργία και παραγωγή ειδικού ενημερωτικού υλικού, εκπαίδευση και προετοιμασία εμπλεκόμενων φορέων, σχεδίαση ειδικών δράσεων επικοινωνίας προς τα ΜΜΕ, ενημέρωση και εκπαίδευση ειδικών ομάδων του πληθυσμού καθώς και ενημέρωση και εκπαίδευση με ειδικό στόχο την τουριστική βιομηχανία. Τέλος στο πλαίσιο της πράξης προτείνεται συμπλήρωση του αναγκαίου ειδικού εξοπλισμού για επεμβάσεις πρόληψης και καταστολής κινδύνων, διασωστικό έργο και παροχή βοήθειας σε συμβάντα φυσικών καταστροφών.

II. Αναγκαιότητα του συγκεκριμένου έργου και των προτεινόμενων δράσεων

Η περιοχή των Ιονίων Νήσων και η τοπική κοινωνία πλήττονται συχνά από υψηλής έντασης φυσικές καταστροφές, οι οποίες δημιουργούν εκτεταμένες ζημιές σε υποδομές, περιουσίες, επηρεάζουν την κοινωνικο-οικονομική δραστηριότητα και τον τουρισμό και σε πολλές περιπτώσεις κοστίζουν ανθρώπινες ζωές. Παραδείγματα τέτοιων καταστροφών είναι οι πυρκαγιές του 1988, (5 νεκροί, πλήγμα στον τουρισμό), οι επαναλαμβανόμενες πλημμύρες & άλλα ακραία φαινόμενα, οι καταπτώσεις βράχων (π.χ. Μύρτος και Εγκρεμνοί 2014 – 2015), φαινόμενα διάβρωσης των ακτών και της χέρσου, κ.α.

Με δεδομένη την ένταση των επιπτώσεων, η παρούσα πράξη συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ανάγκης **προστασίας των υποδομών και ολόκληρου του πληθυσμού** της περιοχής από την κλιματική αλλαγή, και τους φυσικούς κινδύνους που τη συνοδεύουν, **μειώνοντας την επικινδυνότητα** για κάθε έναν από αυτούς, **ενισχύοντας τον εξοπλισμό** για επεμβάσεις πρόληψης και καταστολής κινδύνων, και **εκπονώντας κρίσιμες δράσεις ενημέρωσης και εκπαίδευσης**.

Για τη μείωση της ανωτέρω επικινδυνότητας προτείνεται η ανάληψη μιας σειράς επιμέρους δράσεων οι οποίες θα έχουν αντικείμενο: α) την εκτίμηση και αξιολόγηση των κινδύνων, β) την ανάπτυξη του ολοκληρωμένου καινοτόμου πληροφοριακού συστήματος, γ) την ανάπτυξη επιχειρησιακών σχεδίων και την Πιλοτική Εφαρμογή Συνδυασμένων Ασκήσεων Ετοιμότητας, δ) τον αναλυτικό σχεδιασμό παρεμβάσεων για την ενίσχυση της πρόληψης και της προστασίας, ε) την ενημέρωση & ευαισθητοποίηση (κοινού, εθελοντικών ομάδων, αρμόδιων τοπικών δομών) και στ) την συμπλήρωση του αναγκαίου ειδικού εξοπλισμού (π.χ. πυροπροστασίας & πυρόσβεσης, κ.ά.) για επεμβάσεις πρόληψης και καταστολής κινδύνων, διασωστικό έργο και παροχή βοήθειας σε συμβάντα φυσικών καταστροφών.

III. Εταιρικό σχήμα

Στην προτεινόμενη πράξη συμμετέχουν οι παρακάτω φορείς: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (**ΕΚΠΑ**), Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Ιονίων Νήσων (**ΤΕΙ ΙΝ**), Ιόνιο Πανεπιστήμιο (**ΙΠ**), Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (**ΠΙΝ**), Περιφερειακή Ένωση Δήμων Ιονίων Νήσων (**ΠΕΔΙΝ**), Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας - Τμήμα Κέρκυρας - Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (**ΤΕΕ**).